

УМОВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ДУДНИК Надія - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

УДК 378.011.3-051:373.2
DOI 10.32782/EP.2022.2.19

У статті уточнено зміст поняття «педагогічна готовність» на основі аналізу науково-методичної літератури та освітніх правових документів. З метою задоволення суспільних потреб та унормування завдань Закону України «Про дошкільну освіту» методистами розроблено базову програму для дітей раннього та дошкільного віку «Я у Світі», яка періодично удосконалюється відповідно до вимог часу. У статті виокремлено особливості підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності у розвитку дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти проаналізовано методичні завдання, принципи організації освітнього процесу. Визначено педагогічні умови з врахуванням теоретичних і практичних досліджень психологів, педагогів, фізіологів в інтеграції цілісних знань щодо особливостей фізіологічного, психологічного, розумового та емоційно-вольового виховного процесу особистісного розвитку дитини. У дослідженні обґрунтовано необхідність спеціальної підготовки педагогів до роботи з дітьми раннього віку, адже компетентність у налагодженні пізнавальної, соціальної, творчої, фізичної діяльності дитини вимагає спеціальних знань, методичних умінь, володіння інноваційними технологіями для створення умов розвивального середовища, врахування індивідуальних особливостей кожної дитини. Актуалізовано методичні засади налагодження співпраці педагогів та батьків у процесі наступності освітнього процесу та індивідуального підходу в організації діяльності з вихованцями. Акцентовано увагу на позитивних характеристиках методик

раннього розумового розвитку дітей, зокрема визначено як педагогічно перспективні технології Г. Домана, М. Монтесорі, Р. Штайнера, які цілісно подають систему альтернативних освітніх програм для дітей раннього та дошкільного віку з перспективою подальшого розвитку у шкільні роки.

Ключові слова: підготовка педагога, якість освіти, фахівці дошкільної освіти, діти раннього віку, освітньо-правові документи

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями

Сучасна вища освіта перебуває в динамічному процесі розвитку, впровадження інновацій, тому в умовах зростання конкуренції на ринку освітніх послуг особливого значення набуває проблема якості підготовки фахівця, який здатний задовольнити запити суспільства у якісному вихованні дитини з раннього віку. Різновекторність вимог до сучасного спеціаліста дошкільної освіти передбачає глибоке розуміння основ знань законодавчих документів, щоб задовольняти запити суспільства у наданні освітніх послуг. Суспільству потрібен педагог ЗДО як висококваліфікований, спостережливий, комунікабельний, відкритий до творчого пошуку, вмільний у поєднанні знань загальнотеоретичних і методичних, практичних і соціальних. Така єдність професійних якостей і прагнення до творчості є передумовою створення якісних умов для освітньої діяльності.

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» та чинного Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.03 № 305 організація освітньої діяльності в ЗДО має регламентований час: 1 вересня до 31 травня, проте догляд та виховання дітей триває безперервно. Згідно з рекомендацією щодо змісту та форми річного плану у відповідності до Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.01.21 р. № 2628-ПІ, до якого внесено зміни, зазначено: «Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи дошкільної освіти, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини, ґрунтується на поєднанні сімейного та суспільного виховання» [4, с. 3]. Така увага до співпраці та системній організації взаємодії сім'ї та суспільства робить проблему актуальною для сучасних теоретиків та практиків педагогіки.

Формування цілей статті

Визначення умов та засобів підготовки фахівців дошкільної освіти до якісної організації діяльності з дітьми раннього віку в умовах ЗДО з урахуванням основних вимог законодавчих та методичних документів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

У науковій літературі проблемами підготовки педагогів дошкільної освіти займаються провідні спеціалісти: Г. Беленька, А. Богущ, І. Дичківська, Н. Гавриш, К. Крутій, Ю. Косенко, О. Кононко, С. Ладивір, Н. Лисенко, Н. Ничкало, Т. Піроженко та ін., які акцентують увагу на тому, що фахова підготовка майбутніх вихователів повинна мати компетентнісні знання з дитячої психології, педіатрії, гігієни, а також методики організації освітньої діяльності з дітьми раннього віку. Було узагальнено теоретичні та практичні напрацювання дослідників щодо проблем раннього розвитку дитини і написано Концепцію освіти дітей раннього та дошкільного віку, де подано дані Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2019 р.: «В Україні функціонує 14,0 тис. закладів дошкільної освіти (юридичних осіб), у яких виховується 1,3 млн дітей. З

них у містах – 5,8 тис. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку закладів (39 %), у яких виховується 970 тис. дітей (75,9 %). У сільській місцевості функціонує 9,1 тис. закладів (61 %), у яких виховується 309 тис. дітей (24,1 %)» [5, с. 9].

У психолого-педагогічних дослідженнях готовності сучасного педагога ЗДО до професійної діяльності науковці (Г. Беленька, О. Богініч, Т. Завгородня, М. Данилко, Н. Мацкевич, В. Ананьєв та ін.) підкреслюють важливість наявності активно-діяльницького стану майбутнього вихователя у процесі професійного розвитку. Дослідник готовності педагога до педагогічної праці Н. Маргіта підкреслює: «Ускладнюють формування готовності пасивне ставлення до завдання, відсутність плану дій та наміру максимально використати свої знання та досвід» [6, с. 76].

Пріоритетами освіти дітей раннього та дошкільного віку є «увага суспільства до розвитку дитини в ранній і дошкільний періоди дитинства; становлення базових особистісних якостей у різних видах активності» [5, с. 14]. Держава забезпечує теоретичну підготовку спеціаліста у вишах, підвищення кваліфікації на професійних освітніх курсах, заохочує до написання наукових досліджень та впровадження новацій, щоб освітній процес у ЗДО відповідав запитам суспільного прогресу, задовольняв вимоги батьків та сприяв індивідуальному інтелектуальному, психологічному, фізичному розвитку дитини раннього віку. Широко аспектно завдання вимагають зацікавлення самого педагога до розвитку та самовдосконалення, розуміння своєї великої місії впливати на побудову світовідчуттів та світосприймання дитини для її щасливого майбутнього.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів

У процесі професійної підготовки у вишах сучасні освітні програми велику увагу відводять питанням практичної підготовки вихователя, розширено години ознайомлювальної практики у всіх вікових групах, щоб процес освоєння теоретичних знань мав практичне втілення ідей та творчих задумів. А оволодіння фаховими та загальними

дисциплінами, які включають психологічні та методичні знання про процес розвитку дитини раннього віку, зосереджують увагу майбутніх педагогів на досвіді минулого та досягненнях суміжних наук для покращення освітньої практики.

Науковець Н. Мацкевич наголошує на процесі тлумачення поняття «готовність» як наслідок професійної підготовки у напрямі здобуття освіти за спеціальністю в освітніх закладах, «коли теорія та практика поєднані у процесі поетапної підготовки студентів до професійної діяльності» [7, с. 8]. Особливість педагогічної діяльності у домінуванні соціальних взаємин, що вимагає моральної готовності (володіння такими якостями, як відповідальність, порядність, чесність, справедливість), психологічної (емпатії, вміння комунікувати, розуміти особливості процесів розвитку дитини), прагнення до особистісного зростання у професійній діяльності (зацікавленість інноваціями, здатність до саморозвитку, володіння творчими здібностями). Такі вимоги до сучасного педагога ставлять нові завдання перед вищими освітніми закладами у підготовці фахівців. Як результат якості педагогічної діяльності є здатність до соціального саморозвитку і виконання певних соціальних ролей у суспільстві, які пов'язані з професійною працею.

Для того, щоб успішно організувати діяльність педагога в групах дітей раннього віку, потрібно бути добре обізнаним із закономірностями розвитку дитини, знати її особистісні особливості розвитку, умови виховання в сім'ї, фіксувати якісні досягнення дитини для поінформування батьків та з метою планування подальшої освітньої діяльності. Для вирішення такого завдання держава пропонує систему здоров'язберезувальних, методичних, психолого-педагогічних професійних заходів щодо вдосконалення професійності вихователя ЗДО. Також ведеться цілеспрямована просвітницька діяльність у засобах мас-медіа, виходять часописи, у яких теми психологічних та педагогічних знань у вихованні дітей раннього віку є чільними. ЗДО здійснює співпрацю з сім'єю вихованця для впровадження психолого-педагогічного патронажу дітей раннього віку, організацію при більшості дошкільних закладах груп

для догляду дітей раннього віку, щоб батьки мали змогу працювати. А вимоги до відкриття приватних ЗДО мають певні умови у створенні розвивального простору, який сприяє емоційному, сенсорно-пізнавальному, фізичному, мовленнєвому, соціальному розвитку дітей раннього віку.

Освітній процес у ЗДО має певні правила та ритміку організації життєдіяльності дитини, де чергуються режимні моменти й організована діяльність. Для створення розвивального середовища важлива можливість дитини раннього віку мати умови для самостійної пізнавальної, спеціальної мовленнєвої, художньо-творчої, сенсорної, фізичної, ігрової діяльності. А індивідуальна робота, спостереження, екскурсії, свята та розваги забезпечували умови для дитиноцентрованої педагогіки. Способи організації виховної діяльності в групах дітей раннього віку мають колективні форми організації та індивідуальні за впливом та кожно дитину. Регламентованою і обґрунтованою з позиції медичної та санітарно-гігієнічної є тривалість спеціально організованого заняття, зокрема, «для дітей раннього віку становить 10–15 хвилин» [5, с. 13]. Заняття з певних розділів освітніх програм проводяться за річним та тижневим планами, які мають варіативність щодо способів презентації педагогом, тому вимагає від вихователя вміння комбінувати вимоги освітні та застосовувати методичні прийоми організації розвитку дітей раннього віку в умовах ЗДО.

Педагог, який складає заняття, керується програмними та методичними вимогами щодо реалізації освітньої практики дітей раннього віку в умовах ЗДО, які передбачають раціональне чергування видів фізичної, розумової, культурологічної, практичної діяльності дітей. У відповідності до освітнього спрямування використовувати приміщення ЗДО: сталу кімнату, яка закріплена за вихованцями певної вікової групи чи спеціальні кімнати: спортивна зала, музична, плавальний басейн, ігрова кімната, спортивний майданчик, квітники тощо. Методично підготовлена та освітньо спрямована діяльність відбувається у першій половині дня і переважно завжди має форму спеціально організованих занять.

За групою дітей раннього віку закріплені два педагоги, а також помічник вихователя, окремі спеціальні заняття проводять спеціалісти: фізичної культури, образотворчої діяльності, співу та музики, логопеди, а для дітей з особливими потребами призначається окремий педагог як помічник. У своїй діяльності вихователь як ініціатор і ведучий освітнього процесу поєднує вербальні, наочні і практичні методи, звертає увагу на самостійну діяльність дитини, в індивідуальному темпі організовує розвиток вихованця в умовах колективної праці. Традиційні заняття, які організовуються педагогом щодня: малювання, ліплення, конструювання, фізичні вправи, – ведуть до вдосконалення рухової, розумової, творчої, соціальної активності.

Програма нового зразка у підготовці студентів магістерського рівня спеціальності «Дошкільна освіта» до професійної діяльності у методичній підготовці окреслює наступні завдання: «Освоїти діяльність, яка обумовлена структурою і функціями дошкільних методик у вихованні дітей дошкільного і раннього віку як самостійних наукових галузей» [1, с. 67]. Майбутній фахівець у науково-методичній підготовці вивчає дисципліни, які належать до психолого-педагогічного блоку, фахові методики організації освітнього розвитку дошкільників, предмети, які презентують інновації в дошкільній освіті, створення умов для співпраці з батьками вихованців тощо. Особливого значення у науково-методичній підготовці сучасного фахівця надається проходженню практики, яка значно розширилася у кількості годин за новою освітньою програмою. Такі позитивні доповнення створюють умови для студентів у можливості спостерігати та аналізувати роботу з дітьми в ЗДО, набиратися досвіду у співпраці з професіоналами, реалізовувати освітні новації та творчі плани, здійснювати саморозвиток.

Заклади дошкільної освіти повинні ставати осередком професійної допомоги дитині в освітньому розвитку з урахуванням особливостей індивідуальності дитини, її потреб, способів діяльності, взаємодії, а також налагодити просвітницьку співпрацю з батьками у питаннях гармонійного розвитку дитини. Такі завдання можна вирішити за умови застосування принципу гуманізму під час вза-

ємодії між учасниками освітнього процесу, щоб вияви творчості були сміливі, засоби для використання доступні, а спільна діяльність чи індивідуальна презентувалася автором творчої роботи. Демократичний принцип повинен забезпечувати автономію творчості, свободу виконання, можливість варіативного використання результатів художньої праці у життєдіяльності.

У методичних рекомендаціях Базової програми виховання дітей дошкільного віку «Я у Світі» зазначено, що до основних завдань підготовки фахівців відносять: «Неперервне вдосконалення теоретичної підготовки та фахової майстерності дошкільних педагогів; розширення культурного світогляду вихователів, керівників дошкільних навчальних закладів; використання та впровадження у практику здобутків педагогічної науки, передового досвіду, інноваційних технологій відповідно до завдань, що стоять перед дошкільною освітою» [8, с. 8]. Це підтверджує вимогу про необхідне «визнання цінності кожної вікової сходинки в особистісному розвитку при повній реалізації дитиною своїх потенційних можливостей в умовах глобалізаційних змін та в період модернізації змісту дошкільної освіти, гуманізації її цілей та принципів, переорієнтації на розвиток особистості дитини як основний ресурс, що визначає поступальний рух суспільства» [8, с. 4].

Демократичні засади нашого існування надають перспектив для саморозвитку, поширення новацій, пошуку власного шляху педагогічної діяльності, а різновекторні вимоги батьків у організації виховання дітей з раннього віку створюють широку палітру на ринку освітніх послуг. Адже впровадження новацій вимагає належної матеріально-технічної бази, спеціальної методичної підготовки кадрів, високої оплати послуг педагога. Батьки очікують від вихователя, що їхня дитина буде в безпеці, виховуватиметься у валеоекологічному здоровому середовищі педагогами-професіоналами, які збережуть і покращать здоров'я малюка, навчать основам самообслуговування, соціальних навичок, посприяють розвитку інтелектуальних та творчих здібностей. Такий висококваліфікований спеціаліст повинен перебувати у постійному професійному зростанні, бути

талановитим і педагогом, і психологом, і організатором, і творчою людиною з емоційно-стабільним здоров'ям, що вимагає якісної підготовки як в умовах вишу, так і під час практичної діяльності за фахом.

Створення гармонійних умов для виховання дитини з раннього віку передбачають вдосконалення процесу освітньої взаємодії між педагогами та батьками відповідно до прогресивних ідей часу, де враховується досвід наукових пошуків фізіологів, психологів, педагогів у вивченні особливостей становлення та розвитку дитини раннього віку. Відомі вчені (В. Аванесова, М. Кольцова, Г. Доман, І. Павлов, Л. Виготський, Ф. Фребель, М. Монтессорі, Т. Бауер, Ж. Піаже, Е. Кей, Дж. Дьюї та ін.) здійснили напрацювання щодо спостережень та описів досліджень процесів фізіологічного, мисленнєвого, емоційного, інтелектуального, соціального розвитку дітей раннього віку.

Вивчення раннього дитинства фізіологами, психологами, педагогами можна пояснити надзвичайною складністю процесів мисленнєвого, рефлекторного, сенсорного, фізичного зростання та індивідуальним темпом і способом інтеграції новоутворень. Період раннього дитинства характерний швидкими темпами зростання організму дитини, розгалуженістю процесів психічних нейронних утворень, що призводить до інтенсивної чуттєвої сприйнятливості, реакції на подразнення екосистеми, емоційної атмосфери в сім'ї, задоволенні її фізіологічних потреб та руховій активності. Як зазначає дитячий педагог та лікар, автор технології раннього навчання Г. Доман у популярній книзі «М'яка революція» пише, що дитячий мозок у процесі розвитку у ранньому віці функціонально найактивніший, тому потребує спеціальних занять-вправ» [3, с. 10]. Про важливість раннього інтелектуального розвитку дитини писала і відома педагогиня, автор системи сенсорного виховання М. Монтессорі: «Від 1 до 5 років дитина повинна навчатися, бо їй властива унікальна здатність вбирати всю інформацію з наколишнього середовища за допомогою «всотуючого розуму» [10, с. 13]. Така увага до процесу розвитку дитини сьогодні представлена великою кількістю дидактичних матеріалів, «розумними іграшками»,

які стимулюють дитину освоювати знання людства у доступній їй формі.

Значимим для малюка є і оточення, спілкування, споглядання за поведінкою, емоційними реакціями на події людей, що відіграє важливу роль у способі пізнання світу, процесах соціалізації, дитина «як велике око» (за Р. Штайнером) відчуває і наслідує тих людей, які перебувають поруч. Внутрішні потреби, зовнішня реакція призводять до зміни функціонування всіх органів чуття, утворюють систему нових умовних рефлексів, перших нервових зв'язків, досвіду буття. Якість процесів багато в чому залежить від соціально-педагогічних умов, взаємодії дитини з дорослими, які її оточують.

Психологи підкреслюють, що основними засобами та способами розширення соціальної компетенції та вмій дитини раннього віку є близькість та чутливість в емоційному спілкуванні зі значимими дорослими (батьками, близькими, педагогами, які працюють у ЗДО). Тому не тільки педагоги як професіонали повинні володіти знаннями про організацію освітньої діяльності та соціального розвитку дітей раннього віку, а й батьки вихованців і ті люди, які займаються їхнім доглядом, повинні діяти за одними принципами організації взаємодії. Надавати самостійність у діях, задовольняти пізнавальний інтерес, створювати умови для вирішення доступних дитині проблем та відкриттів світу навколо.

Педагогічна готовність до організації освітньої взаємодії з дітьми раннього віку – це професійне володіння знаннями та вміннями з фізіології, психології, педагогіки з метою якісної діяльності з дітьми раннього віку з урахуванням індивідуальних особливостей дошкільників (догляд, діагностика, виховна і розвивальна діяльність).

У ранньому віці діти через наслідувальні дії вчаться важливим навичкам у самообслуговуванні (вмивання, одягання, прийом їжі тощо). В організації педагогічного супроводу необхідно повільно демонструвати дітям способи використання побутових предметів дітям, а одяг повинен бути на розмір більшим і мати зручні застібки. Під час таких вправ у самообслуговуванні дитина вчиться самостійності, засвоює правила гігієни, способи соціальної діяльності. Цікавими та сен-

сорно розвивальними є вправи за методикою М. Монтесорі у предметній діяльності в зоні практичних навичок [10, с. 124]. Обладнання для дітей раннього віку повинно бути безпечним, доступним і розвивальним. Наприклад, у стимулюванні до самостійних дій з предметами, що вимагають точних і координованих рухів (пересипання, переливання, перекладання дрібних предметів); самостійно користуватися предметами за призначенням (ложкою під час прийому їжі; лопаткою та відерком у пісочниці); заохочувати до самостійного одягання і роздягання; прививати звичку розкладати предмети побуту на сталі місця (дитині важливо орієнтуватися в просторі та самостійно знаходити речі для діяльності).

Пізнавальна діяльність у найближчому природному і предметному довкіллі має для дитини раннього віку цікавість, а завдання дорослих – створити розвивальне предметне середовище, підтримкою стимулювати пізнавальну активність, спостережливість у процесі ознайомлення з природним і предметним довкіллям. У формування уявлень про об'єкти (тварини і рослини найближчого оточення, сонце, хмари) та явища природи (дощ, вітер), звертання уваги і емоційні коментарі про красу природного довкілля, надає зразки дотримання елементарних правил поведінки у природі та соціумі (привітання, прощання, вдячність), ознайомлення з працею дорослих сприяють соціалізації дитини.

Умови перебування дитини в ЗДО повинні враховувати також індивідуальні особливості діяльності дітей, а також вчити комунікації, взаємодії з ровесниками. Дітям раннього дошкільного віку характерні нові переживання, пов'язані із іншими дітьми, які перебувають в групі в ЗДО. Освоєння нових дій буває успішним і не дуже вдалим. Завдання педагогів – емоції дітей (гнів, невдоволення, засмучення) коригувати за потреби, але не перешкоджати вияву, адже негативні реакції дитини свідчать про те, що спосіб її дії з предметами ще не сформований. У дитини під час пізнавальної діяльності легко можуть виникати короточасні негативні емоційні стани, а найбільш помітною емоційною реакцією є задоволення й радість від спілкування з дорослим.

Висновки

Готовність вихователя до професійної діяльності повинна проявлятися у соціально спрямованих особистісних гуманістичних принципах діяльності, обумовлюватися теоретичними знаннями з психолого-педагогічних і фахових дисциплін. Педагог повинен розвивати творче мислення, щоб бачити «дивне в повсякденному», вміти організувати діяльність дітей у розвивальному середовищі з урахуванням індивідуальних можливостей вихованців, пропонувати свою допомогу або адресувати до потрібних джерел інформації батьків вихованців з метою налагодження співпраці.

Сучасний вихователь ЗДО повинен розуміти освітні завдання та діяти відповідно до основних законодавчих актів, які регламентують діяльність на засадах дитиноцентрованої педагогіки. Адже «повна відповідальність за охорону життя та здоров'я, виховання й навчання дітей своєї вікової групи відповідно до статуту дошкільного навчального закладу, програм виховання та навчання в дошкільному навчальному закладі» [9, с. 3]. А умови освітнього середовища повинні задовольняти інтереси дитини в індивідуальному розвитку, у створенні максимально продуктивних умов для соціального та інтелектуального зростання. Такі умови пропагуються педагогом у спілкуванні з батьками.

Упродовж праці в ЗДО педагог застосовує знання з педагогічних, психологічних, медичних знань, які здобув у процесі теоретичної підготовки у вищих навчальних закладах, де одним із аспектів є просвітницька робота з батьками вихованців. Сучасний педагог співпрацює з колегами та адміністрацією, реалізовує завдання професійного самовдосконалення, впроваджує інноваційні напрацювання в діяльність з метою створення для дітей оптимальних умов для виховання та розвитку в ЗДО. Тому процес надання освітніх послуг у підготовці організаторів дошкільної освіти має високі вимоги у якості надання науково-теоретичних, методичних знань, ознайомлення з новаціями, сприяння творчому пошуку. А внутрішня мотивація у бажанні стати корисним суспільству та любов до дітей стають передумовою в узгодженні взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Література

1. Беленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. Київ: Світич, 2006. 304 с.
2. Державний стандарт дошкільної освіти: основні положення (лютий, 2021 / <https://osvita.ua/school/reform/80932/>
3. Доман Г. Как научить ребенка читать. Ласковая революция. Москва: АСТ. Астрель. 2004. 240 с.
4. Закон України «Про дошкільну освіту» зі змінами станом на 01.01.21 / <https://zakon.help/law/2628-III>
5. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ферець В.Б., 2020. 44 с.
6. Маргіта Н.М. Готовність майбутніх вихователів до організації експериментування старших дошкільників. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка та соціальна робота» Вип.20. 2017. С.76–79.
7. Мацкевич Н.М. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до роботи з фізичного виховання: дис..... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2001. 248 с.
8. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». О.Л. Кононко, З.П. Плехій, А.М. Гончаренко та ін. Київ: Світич, 2009. 208 с.
9. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Київ: «Академвидав» 2004. 456 с.
10. Хилтунен Е. Дети Монтессори: книга для педагогов и родителей. Е.А.Хилтунен. Москва: Астрель: АСТ, 2008. 399 с.

CONDITIONS OF TRAINING OF PRESCHOOL EDUCATION SPECIALISTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY

The article clarifies the meaning of the concept of «pedagogical readiness» based on the analysis of scientific and methodological literature and educational legal documents. In order to meet social needs and standardize the objectives of the Law of Ukraine «About Preschool Education» methodists have developed a basic program for children of early and preschool age «I am in the World», which is periodically improved according to time. The article highlights the features of training future professionals for professional activities in the development of young children in preschool education, methodological tasks, principles of organization of the educational process are analyzed. Pedagogical conditions for taking into account theoretical and practical research of psychologists, pedagogues, physiologists in the integration of holistic knowledge on the features of physiological, psychological, mental and emotional-volitional educational process of personal development of the child are determined. The study substantiates the need for special training of teachers to work with young children, because the competence in establishing cognitive, social, creative, physical activity of the child requires special knowledge, methodological skills, innovative technologies to create conditions for developmental environment, taking into account individual characteristics. The methodical bases of establishing cooperation of teachers and parents in the process of continuity of the educational process and individual approach in the organization of activities with pupils are updated. Emphasis is placed on the positive characteristics of methods of early mental development of children, in particular identified as pedagogically promising technologies of G. Doman, M. Montessori, R. Steiner, which comprehensively provide a system of alternative educational programs for young and preschool children with prospects for further development in school years.

Key words: teacher training, quality of education, preschool education specialists, young children, educational and legal documents